

8. Щербатюк В.М. Організаційно-оперативні заходи Державного Центру УНР з підготовки Всеукраїнського повстання 1921 р.: сучасна вітчизняна історіографія. Юрид. часопис Нац. акад. внутр. справ. 2016. № 1 (11). С. 162–176.

Легенчук Діана Юріївна

здобувач ступеня вищої освіти бакалавр 403 н.г. «Право» ННПП НАВС

Науковий керівник:

Старицька Ольга Олексіївна,

кандидат юридичних наук, доцент, т.в.о. завідувача науково-дослідної лабораторії з проблем державотворення та правозастосування ННПП НАВС

ДО ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ НА ПРИКЛАДІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Одним із вагомих питань розвитку сучасного суспільства є проблематика гендерної рівності. Особливо актуальним в нашій державі це питання постало після набрання курсу на європейські цінності та адаптацією вітчизняного законодавства до нових міжнародних стандартів. Зокрема, це простежується у ч. 3 ст. 24 Конституції України, де зазначено, що рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям [1]. Враховуючи зазначені тенденції в 2005р. було прийнято Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», а також низку підзаконних нормативно-правових актів, у тому числі і відомчого характеру.

Яскравим прикладом реалізації гендерно-орієнтованих стратегій є їх втілення у лавах національної поліції України, зокрема і через наявний механізм їх забезпечення. Як влучно зазначає Н.В. Галіцина «...ознаками механізму забезпечення гендерної рівності в органах Національної поліції України є: 1) правова регламентованість; 2) системність, логічність і функціональний зміст; 3) динамізм і стабільність; 4) цілеспрямованість; 5) гарантованість; 6) процедурний характер забезпечення; 7) постійний характер й ефективність» [2, с.113].

Однак, як і у бідь-якій іншій сфері, не дивлячись на проголошені тези та наявне законодавство, питання щодо проявів гендерної рівності у сфері правоохоронної діяльності все ще залишаються актуальними. Відтак, наскрізними моментами, що найчастіше вказуються як дискримінаційні, є:

кар'єрного характеру, зокрема такі, що пов'язані з добором на посади, процедурою проходження служби, обмеженням у деяких напрямках діяльності; особистісного характеру, такі, що стосуються домагань під час несення служби, прояву сексизму, комбінацією сімейних обов'язків та професійної діяльності; службового характеру, зокрема щодо питань зовнішнього форменого вигляду, особливостями залучення до чергувань, забезпечення інших умов несення служби [3].

Варто також наголосити і на тому, що особливо актуальним питання проявів гендерної рівності та недискримінації у правоохоронній сфері постало у зв'язку із запровадженням в Україні правового режиму воєнного стану, що зумовило оновлення наявної законодавчої бази та приведенням фактичних обставин у відповідності до нормативів. Зокрема, як вказує А.П. Стахура, це стосувалося таких сфер як: «збільшення уваги до організаційних змін, що проявляється в забезпеченні жінок-поліцейських одностроєм та спорядженням з урахуванням анатомічних особливостей, створенням відповідних санітарно-гігієнічних умов на місцях несення служби; унормування правил добору на вакантні посади виключно через прозору процедуру конкурсного відбору; чітке дотримання вимог законодавства про працю в умовах посиленого варіанта несення служби; просвітницька робота в органах і підрозділах поліції щодо важливості підтримки гендерного балансу; створення спеціалізованого підрозділу у складі центрального органу управління поліцією з метою оперативного реагування на випадки дискримінації за ознакою статі та інших проявів гендерної нерівності; поліпшення психологічного забезпечення поліцейських; формування пропозицій та рекомендацій для правоохоронних інституцій зарубіжних держав на основі національного досвіду» [3].

Таким чином. Можемо дійти висновку, що не дивлячись на проголошені європейські цінності, питання гендерної рівності та недискримінації все ще є наскрізним каменем для розвитку сучасного суспільства. Переосмислення умов існування, безумовно, є рушійним поштовхом і для розвитку, що яскраво проявляється в діяльності національної поліції, переорієнтацією на задоволення належних умов в процесі несення служби.

Список використаної літератури:

1. Конституція України [текст]: офіц. текст: [прийнята на 5 сесії Верховної Ради від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР]. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Галіцина Н.В. Механізм забезпечення гендерної рівності в органах національної поліції України. Юридичний науковий електронний журнал. № 5. 2020. С. 113 – 120.
3. Стахура, А.П. Забезпечення гендерної рівності у національній поліції України під час дії воєнного стану: основні тенденції. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування, № 9. 2023. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-01-03>